

**14 - 18 YAŞ KATEGORİSİ
MANSİYON**

TEŞRİFATÇI ÇOCUK
Hazırlayan: Nevzer Karaman

MEZARLIKBAŞI SİNEMALARI

Öyküme başlamadan evvel Nazım Hikmet'in Bulgaristan'da Tuğrul Deliorman ve arkadaşlarına yönelik söylediği şu tarihi saptamayı yinelemek istiyorum. "Yazı, çizi... Tamam ama, mutlaka sinemaya da önem verin."

Sinemanın, tiyatronun görsel sanat olarak kitlelerin aydınlanması ve bilinçlenmesi noktasında rolü biliniyor. Malum, neredeyse genlerimize aktarılan Amerikan film furyasıyla zehirlenen büyüklerimiz, farkında olmadan bizleri de zehirlenmekte. Etrafınıza baktığımızda ne demek istediğimi anlayacaksınız.

Konu İzmir olunca Anadolu taze bir ölü gibi dirilir, dikilir karşınıza ve halklar, medeniyetler sofrası, değişik tat ve lezzetlerle başınızdan bolluk bereket olarak yağar. Bu bereketli sofraya ret ve inkâr ile yaklaşırsanız buhar olup uçar. Kabul ve zenginlik olarak bakarsanız çoğalarak çeşitlenir ve siz sadece bilinç olarak değil, kişilik ve bakış açısı olarak da zenginleşirsiniz.

İzmir kadın şehir, tarih gün gibi kadın ile doğar, kadın ile batar. Foçalı Kadın Amiral, Amazonlar ve Kurtuluş Savaşımızın ölümsüzleşen kahraman kadınlarını ya tek tek ya da bir arada konu edecek film bir gün çekilir mi bilmem ama biz makinaya filmi sardık. Makinist! Filmi geri sar, İzmir'in kayıp kızlarını bulduk.

Bu kızlarımızın hiçbiri biraz daha ün, şan şöret için İstanbul'un yolunu tutmadı. Aksine yalancı bir çağın hoyrat rüzgârı, vefasızlığımızı da arkasına alarak kopardı bizden. Çok sonra duyduk ki, bir AVM'nin loş katında sessizce ağlıyorlar.

Künyelerini veriyorum, yüreğiniz dayanıyorsa sayın.

Agora;

Gönül,

Atlas,

Lale,

Saray,

Yeni Sinema;

Yıldız,

Kulüp,

Kemeraltı Çarşısı karşısında olanlar;

Sema,

Şan,

Konak,

Alsancak yönünde olanlar;

İzmir Sineması

TEŞRİFATÇI ÇOCUK

Ringo Ramiz, sütçünün davudi sesiyle tatlı uykusundan uyandı. Aşağıdan kaşık, çatal, bardak sesleri Dilber Annenin içli sesine eşlik ediyor.

"Adaletin bu mu dünya,
Ne mal verdin ne de hülya..."

Doğruldu yerinden Ramiz, o gerindikçe ahşap divan da geriliyordu. Gıcırtilar küt sesiyle kesildi. Ahşap evin ahşap divanı iyi dayanmıştı neme, insanların içindeki gama, kedere...

Dilber Anne elindekileri adeta atarcasına yukarı koştu.

Ramiz, kafes kadar küçük pencereden bahçeye bakıyordu. Gecedен ödünç alınan serinlik az

sonra gidecekti. Ondandır ki; aile evlerinin avlusu hep ıslak, hep nemli tutulur. Sıcağı alsın, gerginliği azaltsın diye. Her güzelliğin bir bedeli vardır elbet. Altı aşınan nalinlerin üstündekileri iki de bir yere çalması gibi.

Dilber Anne telaşla:

-Ne oldu çocuğum, bir şeyin yok ya?

-Ne olacak anne? Baş ucu sehpanın iki ayağı, divanımın üç ayağı var.

Gülüştüler, anne oğul tüm yokluklara inat sarılıp, el ele aşağıya kahvaltıya indiler.

-Ooooo! Boyoz var, gevrek var... Aliko'nun az su katılmış sütü var...

-Biliyor musun anne, bir gün çok bahşış alırsam seni Irgat pazarı Osmanlı Sinematografisine, oradan da Çorbacı İsmail'e, kelle paça içmeye...

Sulu sepkendi annenin gözleri. Oğulcuğu anlamasın diye masanın altına eğildi, el emeği, göz nuru dantel örgüsü ile gözyaşlarını sildi.

-Ramiz, kahvaltını bitirmedin çocuğum.

-Doydum anne!

-Olur mu, erkek adam yemeli.

-Anne, ben Mardinli hamal kadar çalışmıyorum ki, etim ne budum ne?

-İyi ya çocuğum, biz de etlenesin, butlanasın diye çabalıyoruz ya!

Ramiz, "Kurban mı edeceksin?" diye takıldı annesine. Aman tanrım bu ne hışım. Bir bağıriş bir çığlık.

-Deme, deme ne olur bir daha, deme öyle! Deme demeee!

Dilber Anne olduğu yerde sandalyenin üzerine düşercesine oturdu. Başını iki elinin arasına alarak masaya kapandı. Avlu içinde her şey o anda kör sağır kesildi. Ramiz çok şaşırılmış ve korkmuştu. Yavaş yavaş annesinin kollarına dokundu, sonra onun Sümer Basması entarisini ipeksi dokunuşlarla hafif hafif çekiştirmeye başladı. Parola buydu. Olaylar içinden çıkılmaz hal aldığına, borç gırtlığa, alacaklı kapıya dayandığında, yahut gök gürelediğinde, mahallenin aç kabadayısı Beton Behçet nara attığında annesinin entarisine yapışır, bir fare gibi kemirir, çiğnediği de olurdu. Bir gün Ramiz'i toprak yerken gören öğretmeni onu hükümet tabibine götürmüş, demir eksikliği olduğunu duyunca annesine, "Bu çocuğa bolca maydanoz yedin." demişti. O gün bu gündür ne zaman Kapan'a, Havra Sokağı'na uğrasa, mutlaka yeşillikçilerden maydanoz alırdı.

-Anne, anne! şimdi sıra sende, bir şeyim yok de.

Dilber Anne oğlunun daha fazla üzülmeye dayanamadı. Usulca başını gövdesinin üzerine doğru çekti.

-Bak yavrum, biz kadınlar göğü yarattığımız gibi, kendimizi de her durumda yeniden var ederiz. Korkma!

-Anne, anne...

Daha cümlesini tamamlayamadan annesi:

-Anladım. Bu insanlıktan çıkışımın alt yapısını merak ediyorsun değil mi? Alelade bir kelime niye bir anneyi savurur ki?

-Evet anne, ben de onu soracaktım. Neden?

-Tarihten evladım, geçmiş dedikleri ama bir türlü geçmeyen mazi.

-Nasıl?

-Mübadele.

-O da ne?

-Hani öğretmenin ödev vermişti, sosyallerden.

-İlahi anne! Sosyal Bilgiler.

“Neyse ne.” dedi Dilber Anne. “Kız Okulu’nun baş müdürü Bodur İsmail’e yaptırdıydık ya!”
Gülüştüler.

Dilber Anne gaz ocağını harladı, çay çekmişti canı. İnce belli, sedef desenli bardaklardan iki tanesini masanın üzerine koydu, biraz da kuru incir. “Otur.” dedi Ramiz’e,
“Anlatacaklarım var. Bu ülke kolay kazanılmadı, bizi böyle dellendiren sebepler var elbet.”

Ramiz:

-Bu hafta sonunu çok iyi değerlendirmeliyim.

-İnan bu içimi kazıyan öykü, en değerli kazanımın olacak.

O söz, fitili ateşleyen son kıvılcım olmuştu. Ringo Ramiz meraktan ölecek gibiydi, annesine dönerek,

-Anlat anne hadi!

Dilber Anne, geniz yakan sıcaklıktaki çayını ılık su gibi yudumlarken, boğazından aşağı gözyaşları da iniyordu.

-Bak Ramizim, devletler de insancıklar gibidir. Vücut hasta olup zayıf düşünce başlar üşümeye envaiçeşit mikrop. İster elden, ister bacadan, ister baştan bulaşsın, hepsinin muradı kalbe girip bünyeyi felç etmek. Bizim yürekçiğimiz İstanbul’du. Bütün Balkan böyleydi. Kâh Gümölcine’de, kâh Sakız Adası’nda olsun, gözümüz hep oradaydı. Osmanlı koca devlet, zayıf, bitap düşmüştü.

Araya girdi Ringo Ramiz,

-Atatürk de senin gibi diyor, hatta yazıyor. “Harap ve bitap düşmüş olabilirsiniz.” diyor ya ondan demek.

Güldü annesi,

-Ondan elbet. Anlayacağın yavrucağım Balkan illeri, anamın sabah çorbası gibi karma karışık oldu bir baştan bir başa... Başlar ayak oldu, ayaklar baş. Sırpı ilkin, Yunanı sonradan ve bilcümle halklar ayaklanıverdiler. Rus mu fitillemiş, İngiliz mi bilmiyorum. Osmanlının bakiyesiyiz ya, egemenlik kurmuşuz artık eğri doğru bilmem, baş almış, baş vermişiz. Fırsatını bulan kinini kusuyor üstümüze. Canımız, malımız ateş altında. Anneannen o zaman genç kızmış. Nasıl da güzel, nasıl da narin... Güzel Nuriye diyorlarmış, Sakız Adası’nda nam salmış güzelliği. Varlıklı, Agamino Kızı diyormuş Rumlar.

Ramiz:

-Demek bey kızımıymış ha anneannem...

Dilber Anne göğsünü gererek:

-Heee... Hem de Veli Bey’in has kızı.

-Vayyy anneanneme bak! Dedi Ringo Ramiz.

-Baktı ya bu güzelliğe kuduruk Yunan keferesi, bakmaz mı? Gün geçmiyor ki evin damından, pencerenin önünden bir Yunan zabiti, iti, biti eksik olmasın. Ortalık yangın yeri, kopmuş kızılca kıyamet, anne evladını atacak raddeye gelmiş, can perişan, kan revan içinde. Bir filika, çürük bir tekne, kıyıya yanaşan bir gemi bulan çoluk çocuğunu alıp kaçıyor anayurda. Sağ varan da var, ölüsü balığa yem olan da. Gözü dönen Yunan zabitleri en çok da mal varlığına göz koyan kalantörlerin şer gayreti, anneannen, kız kardeşi ve kocası hariç tüm aileye kıyıyorlar.

-Peki anneciğim, üçünü niye sağ bırakıyorlar?

-Orada bir derebeyi varmış kelli felli, anneannene sahip olmak için.

Ramiz oturduğu yerden kalkıp lavaboya gitti. Kıpkırmızı kesilmiş yüzüne biraz su serpip döndü. Dilber Anne mahir bir hikâye anlatıcısı gibi soluksuz anlatmaya devam ediyordu.

-Eniştem anneme, “Nuriye, buradan çıkmamız şart. İlk fırsatta kaçacağız, hazır olun.” der. Ada küçük yer, üflesen Çeşme’de İngilizlerin kendi askerleri için yaptıkları saç barakalar sallanır. Bir şekilde gidecekler ama nasıl?

Güzel Nuriye göğsüne inen acının ağırlığına dayanamıyor, adeta nefes alamıyordu. Sabahın bir türlü vaktince olmayışına mı, eniştenin gecedeki beri ortada görünmemesine mi yansınlar? Çocukluğunun, gençliğinin, tazeliğinin, toyluğunun her karesine sinen bu bahçenin, koca evin karanlıkta gizlice izlenmesine mi?

Ablası, elinde bir mumla çıka geldi. Üzerinde beyaz bir gecelik, sırtında annelerinin yün hırkası. Buruldu Nuriye, bakamadı ablasına, kolay mı yıllardır Muazzez, abladan öte analık yapmıştı ona. El yordamıyla perdeyi araladı Muazzez, dışarıda göz gözü görmüyordu. Gök yarılmış, bardaktan değil, fiçılardan boşanırcasına yağmur yağıyordu.

-Güzel kardeşim! Şu sulu sepken yağmur bizi İzmir'e, gecenin karanlığı ise aydınlığa çıkaracak.

-Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun ki abla, Yunan keferesi, zulmü gibi tedbirleri de on kat artırmıştır.

-Annemi gördüm. İki kara derili adam ile denizin ortasında, küçük bir kayığın içinde bizi çağırıyordu.

Nuriye eğdi boynunu, gömdü burnunu ablasının omuzuna. Yağmur bir yolunu bulmuş, iki yetimin yanaklarına musallat olmuştu. Çok geçmeden bahçenin ahşap kapısı üç defa açılıp kapandı. Abla kardeş, mumu söndürüp vaziyet aldılar. Kapı çalıyordu.

-İnşallah eniştedir.

Korkarak kapıya yöneldiler. İkisi de birbirini kollaya kollaya ilerliyordu. "Kim o?" bile diyemiyorlardı. Nuriye, parmak uçlarında ayakkabılığa yöneldi. Ayakkabısının içine gizlediği gazete kağıdını açıp, içindeki soba isini yüzüne sürdü. Yaşmağını ninevari bir tarz ile çarçabuk bağlayıp duvarın dibine çöktü.

-Açın kapıyı! Korkmayın, benim.

Lefter Enişte idi bu. Kapı açılır açılmaz mermi gibi daldı içeri.

-Haydi, gidiyoruz.

Tek kelime edilmedi. Muazzez hazırды, bohçası, birkaç ziynet eşyası, ana yadigarı bir iki takı...

Lefter Enişte:

-Vesikaları alın, evrakları...

Yasal bir gidiş değildi, evrakta neyin nesi? Sorgulayacak bir saniyeleri yoktu. Kurtuluşa giden gün gelmiş, gideceklerdi. Rüzgâr gibi, kıyıda, çalılıkların arasına saklanmış bir garip su üstü araca atladılar. İki zebani kılıklı adam, küreklere insanüstü bir güç ile yükleniyordu. Deniz çarşaf olmuş, müşfik bir anne edasıyla, "Yanımızdayım." dercesine sessiz ve sakindi.

-Hadi iniyoruz hanımlar.

-Gördüğüm doğru mu enişte, geldik mi? Gerçekten burası anavatan mı?

-Evet, evet! Şükürler olsun, bin kere... Kurtulduk değil mi Lefter?

-Daha erken hanımlar. Şu karşı barakalarda kalanlar İngilizler. Yunanlılar buradalar ve onları üstümüze salan asıl uğursuz güç bunlar. Çok dikkatli bir şekilde ilerleyip Ilica nahiyesinde baba dostumuz Hasip Dede'ye ulaşmamız lazım.

İlerliyorlardı. Bazen geriye, bazen ileriye doğru... Sığındıkları kaya dipleri yuvaları olmuştu. Lefter nöbet tutuyor, Nuriye ve Muazzez yalnız günün değil, ömürlerinin yorgunluğunu atarcasına uyuyorlardı. Lefter'in içtima borusunu andıran "Kalkın!" sesi ile yüzünün sağ tarafının toprağın rengini ve şeklini aldığı hissetti Nuriye. Özgürlüğün verdiği rahatlıkla gülümsüyorlar, havanın kararmasını beklerken, aynı zamanda güneşi denize gömme keyfini de yaşıyorlardı. Karanlık yavaş yavaş bastırıyor, köpek havlamalarına cılız insan sesleri karışıyordu. Bir tarlanın yanındaydılar; kavun tarlası. Bir kavun alıp, kurumuş ekmeğimize katık mı yapsak, düşüncesiyle aynı anda birbirlerine baktılar.

-Yolcunun göz hakkı var, bir tane alsak ne olur?

"Çok şey olur Nuriye, Yunandan farkımız olmalı kızım." dese de, ikiye bir oy farkla tarlaya

girip, sonradan sahibini bulup parasını ödemek şartıyla kavun seçmeye koyuldular.
-Aman Tanrım! Hemen hemen bütün kavunlar yaralı. Süngü darbesiyle tepelerinden delinmiş çoğu.

Lefter korku dolu gözlerle hanımına dönerek:

-Yunan askerleri buralarda. Çeşme'ye doğru geri gidiyoruz, kaleye sığınacağız.

Hiç vakit kaybetmeden sürüne çıka yol almaya başladılar, ne kadar yürüdüklerinin hesabını yapacak takatleri kalmamıştı. Hiç konuşmuyorlar, sadece dua ediyorlardı. Soluklanmak için derince bir hendeğin içine saklandılar. İnsan sesiyle, hayvan sesi birbirine karışmış, tuhaf bir uğultu her taraftan hendeğe doğru yaklaşmaktaydı. Kavun ekmek ile açıklarını yatıştırıp beklemeye başladılar. Evini barkını bırakıp dağlara, tepelere, ağaç kovuklarına, taş oyuklarına sığınmıştı insanlar. Garip bir mahzunluk içinde yalnız olmadıklarına şükrediyorlardı.

“Şükürler olsun” dedi yaşlı bir nine. “Heybetine kurban olduğum, yiğit Paşam, tez günde kurtar bizi.”

Mustafa Kemal Paşa, katmış önüne Yunan'ı denize doğru sürüyor, gözlerdeki korku, gece boyu kâh umuda kâh paniğe evriliyordu. Son bir talimatla kaleye sığınıp, kapılara var güçleriyle yığınak yaparak beklemeye başladılar. Dudaklarından dökülen inandıkları ve tutundukları ortak cümleleri şu idi. “Ya istiklal ya ölüm!”

Ramiz:

-Anne sonra, sonra... Hadi anlat.

-İşin yok muydu be çocuğum senin? Hani siz okulda belirli günlerde, haftalarda, törenlerde “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” diyorsunuz ya...

-Eee anne, hadi çatlatma insanı ne oldu Allah aşkına!

-O gün herkes öldük, bittik dercesine umut tüketmişken, kale kapısına gelip: “Çıkın, korkmayın, biz Mustafa Kemal’in Askerleriyiz.” diyen kahraman ordumuzun başarısıyla kurtuluşa ermişler evlat, daha ne olsun? Bayram bu bayram işte, komutan O komutan işte.

Ramiz yerinden doğrulup annesine doğru yöneldi, sıkıca sarıldı.

-Gözyaşı içerideki zehrin akıtılması değil midir anne? Hem sevinçten ağlamak güzel ki. Hayat film anne; yol ya mutlu bir sona, ya da kabus dolu bir yokuşa çıkar. Sabrı ve başarıyı kuşananlar, hep muzaffer olurlar. Atatürk gibi.

-El hak, öyledir. Öyledir çocuğum.

Aile evinin odalarından sanat akıyor, müzik fişkırıyordu. Mutluluk acıya, kedere galebe çalmıştı. Her kafadan bir ses:

-Kunduram nerede?

-Cepkenim yok!

-Tütünümü uzatır mısın hanım...

-Baba! Akşama elma şekeri alsana.

Ramiz gülümseyerek avlunun kapısına doğru seğirtirken Nalıncı Salih Usta:

-Kızanım, tut şu dedenin kolundan, taşlığa oturayım. Sana zahmet evlat kuşağımı da sıkılat biraz. Malum, yaşlılık...

Ramiz, Salih Dedenin söylediğini yaptı.

-Bir ihtiyaç var mı çarşıdan dedem, istediğin bir şey, eksik gedik...

-Varol evlat, sağlığın...

Salih Dede durdu, düşündü.

-Ramiz, bugün Sema Sineması'nda hangi film var?

-Vurdulu kırdılı bir kovboy filmi.

-Öyle deme evlat! Amerikan filmleri hep Kızılderilileri kötölemek için var. Sen, sen ol

Kızılderilileri yalnız bırakma.

-Olur.

Salih Dede bir türlü Ramiz'i bırakmıyor, bir konu kapanıyor öteki açılıyordu.

-Ramiz, evladım biliyor musun, 1933'te bir Rus yönetmen Gazi Mustafa Kemal için film çekti. Adı: "Türkiye'nin Kalbi Ankara" Onu göstermezler tabii. Halbuki Gazi, "Kurtuluş Savaşı'nın filmi çekilsin, ben başrol bile oynarım" demişti Ali Fuat Erdem'e.

-Dede, Atatürk zaten her zaman başrolde ki...

Salih Dede durakladı, gözleri doldu; başı olgun bir başak gibi düştü önüne. Hamdi Dalan'ın sabunlarıyla yıkanmış patiskadan mendilini, arka cebinden özenle çıkardı. Lengeri fötrünü titrek dizine geçirip tarağını usulca kavradı ve gururla:

-Ramiz bu diyeceğimi defterine yaz, muallime sor. Sinema öyle bir keşiftir ki; bir gün gelecek, dünya medeniyetinin cephesini değiştireceği görülecektir.

Ramiz büyük bir buluşun keşfine tanık olmuş gibi irkildi ve dedeye dönerek: "Atatürk mü demiş?" diye sorunca,

-Evet. Hem de Dolmabahçe'de İran Şahı ile birlikte film izlemiştir. Biz İzmirli Atamızı örnek alırız. Sinema sevgimiz, ilgimiz de böyledir. Cumhuriyet tarihi boyunca ülkenin hiçbir yerinde Mezarlıkbaşı kadar sinema coşkusu yaşamış bir yer yoktur.

Ramiz bir dolu soru ile Tilkilik'e doğru ilerledi. Hatuniye Camisi'nin önünde sabahı selamlayan irili ufaklı ev, dükkân, iş hanı önünde bekleyenleri, dertleşenleri, gülüp eğlenenleri gördü. "Asıl sinema bu" dedi, "Ama roller gerçek." Başını gayri ihtiyari sağa çevirdiğinde, Agora Sineması'nın oturma yerlerindeki lahitlerin üzerinde birkaç çocuğun zıplayıp hopladığını fark etti. Nereden bilecekti çok sonra buraların sit alanı ilan edileceğini, sinemaların iş hanına, sağlık merkezlerine dönüştürüleceğini ?...

Birkaç adım sonra Yeni Sinema'nın önüne geldi. Afişlere yanaştı, mahsus uzun uzun inceledi. Fırat, kovboy şapkası takmış, adalet dağıtıyor. Başrollerde Yılmaz Güney, Filiz Akın. Henüz bıyıkları yeni terleyen Ramiz hafiften duygulanır gibi oldu. Merakı on kat arttı. Acaba ne olacak, nasıl bitecek? Başarırsa filme teşrifatçı olarak girip hem para kazanacak hem de bedavaya film izleyecekti. Çok şanslıyım dedi, çok... Bütün esnaf gibi sinema sahipleri de o civardaki bütün çocukları tanırlar. İri yarı göbekli olan adam Ramiz'e:

-Gel delikanlı, hadi iş vakti.

Kekeledi.

-Ben... ben, ben mi?

-Evet sen.

Boş bir sac kova, sapı ondan uzun bir çalı süpürge kucağındaydı. "Vira Bismillah." dedi, gazoz kapaklarından, şişelerinden başladı. Bütün oturakların altını tek tek yokladı. Çer çöp ne varsa süpürüp kovaya doldurdu. Önünde bazen çiğdem kabuklarından minik çöp tepeleri oluşuyordu. Parasını, anahtarını, yüzüğünü düşüren de olurdu. Alır, hemen emanete teslim ederdi. Onca yoksulluğuna rağmen zerre kadar kötü niyet taşımazdı. Sinema sahibi derdi ki: -Yengeye kızan, sevgilisinden yüz bulamayan, siftah yapmayan ve ne oldum delisi müşterilere dikkat edeceksiniz.

Bu derin analizin bir süre sonra hikmetine vakıf oldu.

Sami diye bir arkadaşı vardı Ramiz'in. Alsancak muhitinde iş tutar orada teşrifatçılık yapardı. Ona göre her muhitin müşterisi nevi şahsına münhasır. Alsancak civarındaki müşteri, çiğdem kabuklarını boş bir kese kağıdına atar, gazoz şişelerini sandalyenin yanına koyarmış, teşrifatçıya da nazik davranırmış. Hafta sonu oldu mu bahşisi de güzel bırakırmış. Kibar beyler, nazik bayanlar, paçalarından efendilik akan okumuşlar, yazmışlar... Zengin

muhitin güzeller güzeli kızları, yoksul muhitin gömleği yarı iliklenmiş delikanlıları, öğrencileri...
Güzel İzmir'in yabancı konukları kategori kategori.

Saat akşam on otuzda gösterim başlar, kapalı, açık, farklı tarifeler ile sinema üzerinden şehre bir kültür nehri akardı. Acıklı bir türkücü filmine ağlayan, Cüneyt Abi ile düşman haklayan, Yılmaz ile devrim yapan güzel abiler, ablalar, amcalar, dayılar, halalar... "Let's go! Gidelim, disko!" diyen lümpen bir kesim de yok değildi.

Kendisine verilen görevi yapmış, hayli yorulmuştu. Saat on yedide başlayacak olan filmde teşrifatçılık yapmak üzere söz alınca karnını doyurmak, biraz da başka bir iş bakmak için Havra Sokağı'na geldi. Annesi Kapan derdi buraya. Merak ederdi, bu fare kapanı mı diye, değilmiş. Yaşayan tarih Selim Dede bu konuda suskundu. Sadece "Evladım, bizim dinimizde nasıl ki mezhepler varsa, başka dinlerde de aynı durum var. Hristiyanlarda Katolikler ve Protestanlar, Uzakdoğu'da Budacılar var, Taocular var. Avrupa'da Paganlar var. Musevilerde de Kapaniler..."

Yüzünün renginden, gözlerini belli belirsiz kışmasından netameli bir konuya merak sardığını anlamış, sadece şunu söyleyebilmişti.

-Dedem be, kilisenin taşları camide şık durmaz, keşke olmasaymış.

-Haklısın evlat, bizim burada adıyla sanıyla Hatay Sementimizde Kilise Camisi var.

Güldüler ve konu kapandı. O konuşmalar gözünün önünden, aklının içinden birkaç tur atarak geçti gitti.

Kemeraltı Çarşısı karşısında Sema, Şan ve Konak sinemaları vardı. Önlerinde durdu, her afişi tek tek inceledi. Akli Agora'daki hareketlilikte kalmıştı. O tarihi mozaikler üzerinde oturup perdeyi izlemek, tarihten süzülüp gelmek gibi bir şeydi. Gevreğini kuru kuru yiyerek Agora'nın içindeki Asır Sineması'na geldi.

"Çok çalışmam lazım çok, harçlık biriktirmem şart. Annemi bu tarihi sinemaya getireceğime ant içtim. Irgat pazarındaki Osmanlı sinematografisi." diye iç geçirdi. "Annemin teşrifatçısı ben olacağım. Gözlerine ışık tuttuğum için kızmayacak, yerini beğenmediğinde kaba sözler söylemeyecek. Bahşışlerimi üleşmeyecek. Bir de Dönertaş'tan ileri öksüz bir kız çocuğu gibi öylece bakan, perdesi ve koltukları mülteci bakışlarıyla solan sinema yeniden küllerinden doğduğunda, o günün en kârlı teşrifatçısı ben olacağım."